

Latvijas Amīrs

53. gadagahjums.

No. 38.

Treschdeenā, 18. (30.) September.

1874.

Redakteera adrese: Pastor Safranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn L. (Meyer) grahmatu vohde Zelgawā.

Nahditajs: Visjaunakabs finas. Daschadas finas. Latweeschu draugu beedri-
bas gohda fwehtsi. Nē, kur gudras feewas! Aibilda. Studinashanas.

Visjaunakabs finas.

Berline, 14. (26.) September. Wihne tee atpakał pahr-
nahkushee seemelpola brauzeji ir ar leelu gohdu fanemti. No
waldishanas puses ir ari pateizigi peemineta ta glahbschana
un tas valihgs, ko scheem brauzejem kreevijas pawalstneeki
fneeguschi.

— Wahzu kara kugi, kas Spanijas uhdendōs atrohdahs, ir
pee Santona atnahkuschi.

Berline, 13. (25.) September. Is Pragas teek snohts, ka
leisara Ferdinanda slimiba greeschotees us laboschanahs pusii
Parisē, 11. (23.) September. Djehrs ir wakar wakarā us
Italiu noreisojis.

Haagā, 11. (23.) September. Kehnisch schodeen ar leelu
gohdu fanemis to jaun-ezelto Spanijas weetneku, herzogu
no Tetuan.

H. D. B.

Kursemes mahzitaju sinodi schogad notureja Leepajā no
12.—17. September. Sanahkuscho mahzitaju skaitis bij 51.
Pilsehta waldishana bij preeskī finodes atdewusi fawas leela
rahtuscha sahles; tur tad atwehrshanas deenā sapulzejabs fino-
des lohzellī un tāpat ari, mahzitaju sapulzi gohdinadami, bij
sanahkuschi pilsehta birgermeisteris, wezalais un rahtskungi,
wisi fawōs pilnōs gohda mundeerdōs un tā tad wisi lihds ar
scheem gohda pawadoneem dewahs us wahzu basnizu, kur bas-
nizpulksteau skana un krahskao ehrgelu balsi ee-cimohf fweizi-
naja. Ap altari bij preeskī mahzitajeem krehfli noliki, wisa-
zita basniza bij laufchu pahr pahrim pilna. Sinodes sprediki
tureja zeen. generalsuperintendentis Lamberg par Ewes. gr. 3,
14.—21. runadams dīlus wahrdus par to fwehtu Deewu
zeltu namu, prohti to kristigu basniza un israhidamis, kahdeem
teem buhs buht, kam schi nama apflehpumi tas platums un
tas garums, tas dīlums un tas augstums lai atwehrahs.
Pehz deewakalposhanas sanahza rahtuscha leelajā sahlē, kur
tad finodes darbi tika uskemti. Schdeshanas tika turetas no
pulksten 9. no rihta lihds 3. pehz pusdeenas. Pahr tām da-
schadahm leetahm, kas preeskī nahza, waresim turpmak ko
pasinoht. Tagad tik to wehl te gribam peemineht, ka pehz
finodes nospreeduma ikkatu wakaru tika wakara deewakalpo-
shanās basnizās turetas: latweeschu basnizā no Zelgawā
mahzitaja Schulz, Lutrinu mahzitaja Safranowicz, un Kuldīgas
mahzitaja Freiberg; wahzu basnizā no Bliždenes mahzitaja
Voetticher, Zelgawā mahzitaja Gurland un Meretas prahwesta
Wagner. Ari to negribu pamēst nepeeminetu, ka wisi Leepajās
augsti fungi ar fawu laipnibu un ārīnigu weesu mihibu, ar
ko gan neweens zits no muhsu vilsechteem newar ar Leepaja
lihdsinates, finodes lohzelkeem to finodes laiku darija jo mihibu,
ta kā ari schīnī weetā wisi to mihibstibū gohdatum un usteik-
tum un Deewa fwehtibū Leepajnekeem wehletum.

S.

Daschadas finas.

No eelschsemehm.

Peeminam tē wehl starp tām gohda paraahdischanahm, ko
Latw. draugu beedriba fawā gohda deenā 10. September
baudijs, ka ari Rihgas wezalais birgermeisteris Hollender L.
Rihgas pilsehta wahrdā fwehtku beedribus apsweizinaja un lai-
mes wehleschanas beedribai pasneedia. Kā fwehtu dahwanu bee-
drabai pasneedsa Walkas z. mahzitajs Ulmans (nelaika bislapa
tehwa dehls) fawu krahjumu no jaukahm latweeschu tautas dseef-
mahm, kas wahzu walodā pahrzeltas, lai ari zitas tautas dabuhn
eepoñhtees ar to jauku mantu, kas muhsu tautas ihpachums. Ap-
swezinashanas un laimes wehleschanas wehl pasneedsa Rihgas
latweeschu beedribas wahrdā beedribas presidents Baumann
kungs; igaunu rakstu draugu beedriba bij zaur rakstu mahfai fawas
laimes wehleschanas atfuhlijusi; wehl peeminam jauku fwe-
zinashanas rihmi, ko gohda deenai par peeminu brahlu Busch
kk. no Rihgas bij pasneeguschi. Sanahkuscho fwehtku weesu
skaitis bij pee 60. Lai tad nu wisu sirsniiga laimes wehle-
shana, kas skaneja is tuwenes un tahlenes, zaur fwehtku deenu
pawada beedribu us turpmakeem fwehtigeem darbeem zaur nah-
loscheem gadu simteneem latweeschu tautai par ihstu labkla-
shani.

Isg. 37. Nr., kur tohp mineti tee 8 fungi, kahdus Latw.
draugu beedriba us sawahm selta kahsahm par „gohda bee-
dreem“ cezehlusī, zaur drukas miseschanoħs daschōs eksempla-
rōs truhfst to 2 gohda beedru wahrdū „landrahta leelskungs
baron v. Wolf no Kalnamuischas un bislapa Dr. Poelchau no
Rihgas.“ kurus tamdehl tē wehlreis wisu preeskī peeminam.

S.

No Zelgawās puses. Rudsus jau beidsahm feht ap 30.
August; selmenis tagad jau labi salsch un brangs: rahda
kulplumu us nahlošhu gadu. Wafarejas ar scho nedelu bei-
dsahm nolohpt. Kuloht labi raschojahs: no rudseem un kwee-
scheem isnahk pa 7 puhri, meeschi isdohd 6 un ausas 5 puhri
no puhra fehjuma. Kartofeli 8 puhri; smilts semēs weseli,
bet mahla semēs no ta dauds leetus fahkuschi puht. Labibai
firgus stahw: labeem rudseem 2 rubl. 30 kap., meescheem 2
rubl. 25 kap., kweescheem 3 rubli un kartofeleem 80 kap.
puhra. — Muhsu gabala tagad ap kulamo laiku pulka rijas
nodeg un laudihm pascheem buhtu gan ar uguni prahigaki ja-
apeetahs. Rule weenā nedelā 3 rijas ar wisu labibu fa-
dedsa: Kalnamuischās Tihku fchu faimneekam 29. Au-
gust rijas fatedsa, pee 650 rub. skahdes, ta pascha pagasta
Sirnu faimneekam rija ar 500 rubl. skahdes; Leelahs Ap-
guldes muishas rija 30. August fatedsa ar lohti dauds

labibas — kultas un nekultas; wifas maschines un kultamee rihki, skahde takseereta pee ehkas 2500 rubl.; kohpā ar labibu, salmeem un wiseem rijsas rihkeem un maschinenhm skahde pee 4800 rublu. 30. August nakti Abftunstes Grinfelte zaur eelauschanohs issagt 2 firgi un dauds brauzamee rihki un rati.

Dhsolmuishas gohdiga Stresnu faimneeka un pagasta teesas peefehdetaja Baumanowska libki 5. Sept. atrada Misfas upē noslihkuishu; winam ap kolku atraduschi dweeli un ap rohku grohshu gleli apfeelus, ka buhtu jadohma, ka nelaimigais gan no zita kahda noschuaugts un tad upē eesweests; bet rā nau wis: winsch jau kahdu laiku eepreeskch bijis tahds apduhzis un behdigis; tagad ari dakteris leezina, ka winsch slimā prahṭā pats uhdeni eegahjis un noslihzis, dweeli un striki pats glehwī aptinis, lai newaretu nahwei atturetees. — 8. September Skurstenu muishas pagastā kahds pee krohna Wirzawas peederigs zimermanis sawā eedullā prahṭā ar zirwi pats nozirtis sawu pasleptyu wihriska lohzekli un teizees todarijīs vēžs Pestaija wahrda: „Ja tewi taws lohzeeklis apgrehzina, tad zehet to nohst u. t. j. pr.“ Buhs warbuht zaurlahdeem wasankeem, kas apkahrt staiga jaunas tizibas mahzidami, paschi Deewa wahrdus nesfaprasdami, eelsch Deewa wahrdeem sajaukts, jo ta nomohdiba, ko tas minetais svechts wahrdes peekohdina, nau wis ar ween u abrigu darbu isdarita, bet tai garigai zihniischonai ja-eet libds pat galam un nemitejami tam garam buhs to meesu krustā sīt, t. i. pahrwa-reht. Slimais tagad lasaretē un mai zeribas uj dījhwošchanu.

A. H-n.

Muhu Kungs un Keisars 30. August ir leefirstu frohna
mantineeku eezehlis par pilnu infanterijas un kawalerijas ge-
nerali (kahjineeku un jahjeju).

1. September pee Dinamintes zehlusches pahri par dau-gawu 7 zilweki masā laiwā us Mangala salu. Leeli wilni apgahsuschi laiwu, ta ka wisi uhdēni eekrituschi, tik 2 isde-wees isqalahbtees, tee ziti 5 ir wilnūs nahwi atraduschi.

Jelgawa, 30. August. Keisara deenas svehtku weesi no-spreeduschi, tai deenai par peemini preefsch weena jaunekla apgahdaht skohlas nandu un skohlas waijadisbas, lai tas svehtu zauri eet realsskohlu. To jaunekli isredschs svehtku komiteja.

„Zeit. f. St. u. L.“ raksta, ka Rihgas sabeedribai pret ubagoschanu, kas sawâ behrnu glashfschanas namâ jau lihds išhim gohds Deewam spehja gandrihs finits behrneem pasneegt paspahri, usturu, apgehrbu un kreetnu mahzibu, ir tagad zaut weenu leelsaku mihlestibas dahwanu leela palihdsiba parahdita, jo weens gohda wihrs, Rihgas birgelis, kam ta sirds eeschehlojusees par nabagu paklihduscheem behrneem, ir minetai beedribai 20 tuhfstosch rublus dahwinajis, lai ta war sawu namu isbuhweht un waijadisbu atrasdqma usnemt ari jaunakus bahrinus ne ka lihds fchim, kur tik wifumas 6 gadi wezus usnemt.

No Pehterburgas. Starp tahtm jaunahm d'sesszelu lihnijahm, ko ministeru fungi, ihpaschi kara ministers, par waijadisgahm esfatijschi, atrohdahs ari ta no Wite b'f'la s us Mogilewu - Homelu. Tur buhtu tas ihfalais prefeschuzelsch no Rijewas us Pehterburgu un ja reis gaditohs, ka Wilna tohp no eenaidneeku kara spehka opsehsta, iad buhtu ari kara svebkam obtrs zessch wola.

Pehterburgas avise „Kreis. pf.” raksta, ka ar misjunes darbeem no freezu ortodokšas bāsnīzās puses eimoti ar-

weenu labaki; kaut gan wehl atrohdotees daschi pulsini, ihpachhi Tatari Kasanā, kas weegli aktiht atyakat sawā turku tizibā jeb paganu tumfibā, tad tomehr jasakohit, ka misiones darbi weizahs un tas nahkohit pa datai zaur to, ka dauds leelaka naudas palihdsiba tohp misionareem rakhita, (schogad ir 55 tuhfst. rubl. us to atwheleti), bet ari zaur to, ka freewu ortodoxas tizibas basnizfungi ar leelaku gaismu darbā stahjoht. No Vladimiras gariga aprinka sino, ka 1306 basnizfungi ir 25 tuhfst. spredikus no drukatahm grahamatahm preefschā lafijschi, un 566 spredikus teikuschi paschi no fewis.

Ta freewu heedribā, kas ruhpejahs, ka svehta bihbele laudihm rohkas nahk, išgahjuſchā gadā ir laudis islaidusi 66,162 bihbeles freewu walodā.

No **Keršonas** raksta, ka varoht gaischi jau tagad redseht, zīk lohti jaunais kara deenesta likums us skohlahm skubina. Turenes aprinka skohla līhds schim bijuschi 4—5 skohleni is schihdeem; tagad esohht jau 100 schihdu behru peemeldeti. Israelu tauta wisupirms sver, ka laiks ir dauds wehrts un deenesta laiku war pa-ihfinahf weenigi zaur mahzibu.

Noahrseemehr

Wahzu keisars bij nodohmajis braukt us Italiju un ap-
zeemoht Italijas Lehnu, kas winu Berlinē bij mihti apmekle-
jis; keisars waizajis ſawus dakterus, fo tee dohma, waj tahds
zefch nebuhtu par gruhu; dakteriderwefchi to padohmu, lai la-
bak paleeknebrauzis, jo 78 gadu wezam firngalwim tahds zefch
ar wifahm tahn gohdinashanahm nau wis tik weegli nefsams;
ta tad ori nebrauks.

Wahzsemes krohna printscha dehls, kas nupat tila eeswehtihs, bij preeksch sawa wezuma (stahw 16. gadā) tik gruntigi skohlohts, kā reti zits kahds behrns. Nu dsird, ka prinžis eeschoht us Kafeles augsto skohlu (lizeju), jo tehws grib, ka wina dehlam, kas reis tai walda par leelu walsti, buhs us to kreatnako ari wiſās gudribās un mahzibās sagata-wotam buht.

Pruhschöd, ihpaschi Posenê, sahl stipru truhkumu pee skohlotajeem maniht. Skohlas nami un skohlas ceriktes un likumi buhtu wiñi gatani, bet truhkst skohlmeisteru. Ta weena leela waina pee tam ir sinams tohs masahs lohnes; mehr dauds amati un petnas weetas atneßs pilnigaku, weeglaku maißi, tad newar brihnitees, ka daudsi atstabj to dees- gan suhru, grubtu skohlmeistera amatu, bet mums schkeit, ka ari tas laiku gars, kas til us scho paßauligu dñihwi to leelu fwaru leek, netquj ihsti tahn firdihm isaujt, kas nefahs us to kluſu deewabissigu sehschanas darbu, kur ta paßauliga spoh- schuma ne-atlez dauds, bet so sneedru ir gan japilina dauds, ja grib ustizigi par tahn jaunahm dwehfelehm ruhpetees, sinoht, ka atbilefchana buhs jadohd. Scho nepeekuhstoſchu, paſch- aileedsigu prahru gan fw. ewangeliūms rada, bet deewosin waj skohlu no basnizas atswefchinohnt ta laiziga waldischana ar dahlderu balfeem ween to ari sneedobt.

Bismarck'st asspīrgshanas dehl wehl kahdu laiku grib
us salumeem palikt, un leels medisshanas zeenitais buhdams
wehl pahri seelgas jaqtis sāmōs meschōs naturehs.

Wahzu dahldei tohp wisi no waldischanas pamaftim at-pakal lasiti, la war tohs pahrlaufeht un leet jaundas naudgs gabalos. Lahdi preefsch wifas wahzu walsits tohp eewestii, prohti fudraba mahrkas (us mahrku ees 10 fudraba grashii); masakas sihlas naudas tohp no jaukta metala, nikela taisitas, ir spohschas un baltgonas un buhs wara naudas weetä. Bahri tahdu jaunu naudas qabalu man rohkfas nahlfuschi, un ir aon itin

glichti, bet rakstu us kreewu naudahm atrohdū gaifchaku un glichtaku. Wahzu naudas pahrleeschana notiks wišwairak Hamburgas vilseftā.

Berlinē zels leelu peeminas akmini nelaika azudaktera fun-
gām Dr. Gräfe par aobdu.

Wezkatoli noturejuschi Bonnas pilsehtā leelu sapulzi no kā leelahs winu pulzineem sahk labs pulks latosu no pahwestneku partijas peebeedrotees.

Berlines luteru draudses isg. gadā ir tikuschi usnemti 340 is zitahm tizibahm; starp teem atrohdahs 226 latoli un 48 schibdi. Kas luteru tizibu peenehmuschi.

Da prozeſe un ſpreedums par to ſlepkuu Kulmani, kas
us Bismarcku kluu ſchahwīs, buhs Würzburgā Oktōber mehneſi.
Bismarks pats netaps tur wairs iſklaufchinahts, jo wiſch
jau tuhdal us noſeedſibas pehdahm wiſu teesos preekſchā ar lee-
zinekeem uſdewa.

Frantschu presidents brauz atkal pa sawas walsts seemelu pusehm, weetu weetahm tas dabuhn dsirdeht wahrdus, kas rahda, ka keisarneeku partija stipri aug. Lilles pilsehta augstaais biskaps winu apfweizinadams teizis tohs diwejadi faprohtamus wahrdus, ka wiss wina aprinkis buhschoht presidenta waldishanai palihdseht un us to gahdaht, ka tohp Deewam dohst, kas Deewam peeder un Keisaram, kas Keisaram peeder. (Kas sin, waj nebuhs sihmejis us jaunu keisaru Napoleonu?)

Etna uguns kalns us Sigilijsas salas palek stivri nemee-
rigs; wiši tee laudis, kas teem uguns zaurumeem (krahtereem)
eepreti mahjo, ir leelās isbailes, tee spēhreeni un tāhs trihze-
fhanas ir jau dauds namus apkārtumā ūsfchēohbijuschi un
laudis nedrihkfst wairš sem jumteem mist.

No Spanijas siņo, ka Karlisti atkal weenu nekahrtibū
isdarījuschi. Dīrēdamī, ka 2 lungi, prohti Wahzemes un
Austrijas jauneezelti weetneeki, brauz us Madridi, ka war tur
weetā eestahht pee tāhs eepasihtahs Spanijas waldfchanas,
Karlisti efoht fchahwuschi us teem dīselzelu wagoneem, kurdē
ka zerejuschi tee 2 brauz; bet abi fungi bijuschi jau ar zitu
ratu rindu nobraukuschi. Ta nu gan buhtu leela noseedsiba,
ja weenas walsts weetneekus bes eemesla aistikt ir jo dīslī pee-
meklejama leeta.

Aihneeschi un Japane eschi eeskatijschi par gudraku, sawu striydes leetu deht Formosas salas lukt isspreest zaur ischlikreju teesnefi, ne ka asfinis isleijoht melleht, kuram kriht wirstrofsa.

Weens bagats Amerikaneets, awischu apgahdatajs Stan-leis, gribedams gahdaht, fa Widus-Afrikas nepashystamahs puses tohp smalki israudsitas, ir apnehmees ar dauds pawado-neem braukt us Widus-Afrikas semehm un eet pa teem zeleem tahlak, kurus nelaika slavenaais Afrikas brauzejs Liwinstons nedabuja sawâ muhschâ issstaigaht. Preefsch sawa zela tee grib nemt lihds weenu laiwu, kas ir no zeedra kohla buhweta, 46 pehdas gara, kur preefsch 50 zilwekeem un wifadas peelikshanas ir pilniga ruhme. Laiwa ir tà buhweta, fa to war it weegli isdalih 5 gabalos, kur latrs swer 6 pohdi; saufas weetâs zelineeki zels sawu laiwu us plezeem un pee upehm veenahkuschi faleek atkal kohpâ un airciobs us preefsch.

Amerikaneeschi mehds wiiswifadi isdarbotees. Ta tur
jan preeksch 8 gadeem laba teesa resnu wihru fadewahs bee-
dribä un latru gadu peenem jaunus beedrus un notur beedri-
bas fwetküs. Schogad atkal konnektikutas walsti tureja to
gada favulzi; vee beedribas veeder 96° Mohizelli. wiisi pareisti

refni; kas nesver pilnu pus birkawu, to ne-usnem bee-dribā. Schi gada presidents, Perkins, ir fwehris 18 pohdi 9 mahrz., bet esjøt wehl jauns, til 22 gadus wegs, ta ka war zereht ar laiku wehl zitadu fwaru usrahdiht; pehž prezidenta nahjis weens ar 351 mahrz. fvara, leelais pulks pa 300 mahrz. u. t. j. pr.

Amerikas brihwawstis, deenwidus pufes, leels dumpis
starb baltajeem un atfwabinateem melnajeem laudihm; agrak
tika nehgeri apspeesti, bet tagad tee vee swabadibas nahkuschi
sahk pret baltajeem wifadas nekahrtibas dariht, ta ka buhs
kara spehks janem palishqâ. S.

Madride. Karlisti no waldibneekem stiprâ kautinâ pee
Kvenza tapa fakauti.

Bonn pilfehtā fehſch eelfch ſchahm deenahm konferenze, pee kuras dalibū nem ſuhtiti no wiſahm kristigahm tizibahm. Konferenzes mehrkis iraid peeluhkoht un apſpreest, waj newaretu lahdā mohdē wiſas tahs daschadas tagadejas kristigas tizibas ſaweenoht weenā wiſpahrīgā tizibā. Wairak it ſwarigās punktēs jau efoht weenojuſchees, bet netizu wiſ, ka ſchai konferenzei iſdohſees, kaſ lihds ſchim wehl neweenai no tahm daudſahm preeſch ſchihſ noturetahm nau iſdeweес. Konferenzei par presidenti ir flauenais Minkenes profesors un wezkatolu partijas preeſchneeks, wezais Döllinger L., kaſ at ſeelu iſmanibu un gudribu ſcho konferenzi wadoht. R. S.—z.

Latweefchu draangu beedribas gohda swehtki,

10. September 1874. gadā.

(Schis rafst̄s buhs̄ ari lafams̄ Häckera f. „Widseñes kalenderi 1875.“)

(Beigum.)

Ari schi beedriba, — ka jau allaschin pafaulē eet, — ne tik ween labus laikus peedishwojusi. Ne allaschin ar winas darbeem un puhlineem labi us preefschu gahjis, ne allaschin bagatus auglus dabuja sawahkt. Bij ari nihfschanas gadi, kuros — laikam zitu, jo swarigu darbu deht — masak scho lauku apkohpa un kuros ari us gada sapulzehm mas ween no beedreem fanahza. Bet, gohds Deewam, schee gadi sen jau pagahjuschi; un ar preeku wram fazicht, ka tagad atkal ta beedriba sel un aug, ka beedru skaitlis arween paleek leelaks, un ka ar winas darbeem labi isdewahs, wisa tautai par labu un par paleekamu svehtibu. Ari pee winas redsam, zik laba leeta ir, kad wiheri, — kam weens mehrkis, weens padohms, — kohpā fanahk un satunajahs par to, kahdi darbi jo waijadfigt un kahdā wihsē tohs waroht padariht. Sinams, wisa beedriba kohpā newar dauds ko strahdaht, newar grahmatas farakstiht weenā deenā, — jo beidsoht tak tik weenam tahds darbs janem rohkā. Bet gan weens ohtru war pafkubinaht, gan weens ohtram war padohmu doht un peepalihdseht. Un ne reti buhs notizis, ka zits, no gada sapulzes mahjās nähjis, ir apnehmes ko strahdaht, us ko winsch preefsch tam nebij dohmojis. Gara sehvla, paſchā laikā isſehta us augligu semi, daschureis it ahtri dihgst un salo un nefs sawus auglus.

Bes tam ar jaleek wehrâ, ka tahda beedriba jau zaar to tautai pat fwehtibu war palikt, ka pee winas peeder daschdaschadi zilwei, kas ar sawadahm dahwanahm apdahwinati, kam ari daschdaschadas nodabas. Gan wiseem sirds nesahs, tautas garigu labklaahschann waitroht, un ar to valihdecht, ka ari wings laiziga labklaahschanaa veenemabs un ang: — het

katei tautai ir ari daschadas garigas waijadisbas, un weens pats zilwels newar par wisahm gahdaht.

Preefsch L. dr. beedribas zelshanas tikai weens darba lauks ihsti un labi bij apkohpts. Latweescheem jau sen bij dohts, kas waijadisigs pee dwehfeles ustaifshanas, kas peeder pee tizibas un zeribas stiprinashanas. Par bishbeles pahrtulkochanu, par derigeem kafkismeeem, par dseesmu un sprediku grahmatahm jau bij gahdajuschi tehwu tehwi, kas sawa kunga wahrdā bij ganijušči tahs wineem ustizetas draudses. Un lai gan ari fcho lauku nekad newar pamest ne-apstrahdatu, lai gan ari pee wisahm tahm minetahm grahmatahm wehl dauds bij jaharlabo, — tad tomehr waram saziht, ka nekahds ihsts truhkums žahni leetā draudsehm nebij. Bet wijsas zitas leetas, kas peeder pee labakas prahtha apgaismoshanas gan bij truhkums. Gan ne dohmaht nedohmajam smahdeht zitu wihru rakstus, kas ari par pasaules leetahm un par Latweeschu walodu bij rakstijuschi, ka ihpaschi wezais Stenders; bet tas jau 1796. g. bij nomiris, un ar wina grahmatahm tak nebuht newareja pahrtift us wifeem laikeem.

Bet ko tad ta Latweeschu draugu beedriba mums ihsti palihdjeusi, — ko wina mums par labu strahdajuſi? — ta kas sin zits no lasitajeem jautahs.

Tē nu mums jasaka, ka tē nebuht newaram peemineht wiſus winas darbus, sprefshanas un gahdaschanas, — bet tikai pehz kahrtas ussibimesim, kas wiſwairak wehrā leekams.

Latweeschu draugu beedribas pirmais mehrikis bij muhsu **walodas kohpschana**. Kas ko labu gribaja rakstih un derigu mahzibu doht, tam paſchu walodu gruntigi waijadseja pasibst un prast un ſkaidrā, wiſeem ſaproh tamā walodā rakstih. Tolaik, kad beedribu zehla, wiſwairak tahdi ſarakſtija grahmatas muhsu ſemēs, kas paſchi nebij dſimuschi Latweeschti. Un kad nu jau ſatram deesgan jamahzahs, lai te hwa walodu gruntigi proht, — tad wehl dauds wairak jamahzahs, kamehr zitu walodu ſkaidri ſin, laut ari kahds no behrnu deenahm to fchā tā buhtu runajis. Tē nu, ka jau wezais Klot m. us beedribas zelshanan ſkubinadams ir peeminejis, bij jagahda par pilnigu un pawairotu wahrdū ſrahjumu (leksikonu waj wahrdnizi), bet tāpat ari par ſkaidreem runashanas un rakſtishanas likumeem (gramatiku). Gan ari ſchahdas grahmatas jau Stenders un wehl ziti preefsch wina bij ſarakſtijuschi, — bet wijsas nebij wehl pilnigas. No beedribas puſes nu ihpaschi ar leksiſkonu ir darbojuſchees: Grogn, Wagner, Albanus, Neiken, Bielenstein, Bloßfeld, Seewald, Kawall (par putnu un ſiņju wahrdem u. t. pr.), bet wiſwairak wezais biskaps Ullmann, kas jau 1830. g. it uſzītigi bij ſalafijis kohku, ſtahdu, ſahlu un puķu noſauſhanas, un lihds ſawai nahwei (7. Okt. 1871) ſtrahdaja pee jauna leksikona, kas 1872. g. ari driskehts. Us fcho darbu ihpaschi Latv. draugu beedriba ir ſkubinajusi un jau 1839. un 1840. g. gohda makſu ir ſohlijuſtam, kas to padarihs. Ullmanns gohda makſai atſazija nabaga draugabahru behrneem par labu; no ſkaidras mihiſtibas us Latweeschu tautu winſch or to darbu ir puhejees lihds pat galam.

Tāpat ari jau 1827. g. us gada ſapulzi Klot un Brockhusen kl. iſteiza, ka jauna gramatika lohti waijadisiga un trihs gadus pehz tam ari gohda makſu ſohlija tam, kas labu ſarakſtih. Lai gan zitus walodas likumus ſmalki iſmekleja tee fungi: Kyber, Büttner, Baar, Elwersfeld, Willumſohn u. z., tad tomehr til 1838. g. Heffelberg mahz. fawu gra-

matiku bij rakſtijis gatawu. Pehzak wehl ta beedriba par fawu naudu lika driskeht Tehrpatas profesora Rosenbergera rakstus, kas 1846. g. un 1851. g. iſnahza. Bet wiſwairak te japeemin, ka beedribas tagadejs preefschneeks Bielenſtein 1860. g. iſdewa ſawas diwas leelas gramatikas, no kurahm ta leelaka gohda makſu dabuja Pehterburgā.

Ari par to daschureis runaja, waj newaijadetu tohs rakſtishanas likumus (ortografiju) pahrtaiſht. Par fcho leetu ihpaschi ſpreeduschi: Ullmann, (kas tomehr zaur zaurim ar to wezu rakſtishanu bij pilnā meerā, un tik retās weetās to gribaja pahrlaboh). Büttner, Baar daktera kungs un Bielenstein. Bet tai ar allashin ziti pretineeki bijuschi, ka Rosenberger, Pantenius, Neiken u. z., ka ihsti wehl newar saziht, ka ta eſoht beigt. Un ta beedriba no ſawas puſes to leetu ari newar beigt; jo ja ari wina waj fchā waj tā ſpreeflu, tad to mehr neweenam rakſtneekam newar pawehleht, ka wina jaſakta un kad muhsu laikos dauds ir, kas dohma, ka wina eſoht tee wihri, kas pilnigu ſpreedumu par to war doht, tad Deewam ſchel tagad beſgaliga juſhchana, kahdu ne-atrohnam neweenā zitā walodā.

Bet Latweeschu draugu beedriba ne tik to walodu ka ſinadama ir kohpusi, bet ari zik ſpehdama par **ſkohlas grahmatahm** gahdajuſi. Bes tahdahm jau tautas ſkohlas buhſhana newareja ſelt, to kates war atſiht. Ari fcho darbu tadeht beedriba pee laika eefahkuſi, un allashin us to mudinajusi, wiſwairak tee beedri Schilling, Pantenius, Ullmann, Zimse, Schatz. Ageluth m. ſarakſtija rehkinashanas grahmatu (1827), Ullmann iſdewa „finas par to, ko pee debes redjam“ (1834) un puhejahs ar to, lai dſeevaſchana us balsihm taptu ewesta ſkohlas; Schatz m. „laſiſhanas grahmata“ no beedribas puſes ir driketa (1843); Braſche m. iſdewa fawu „pamahzifchanu, ka Latweeschem buhs rakſtih“ (1855); Schulz m. atkal „paſaules ſtahſti grahmatu“, u. t. pr. Kawall m. beeſakā grahmata mahzija par „Deewa rādijumeem paſaule“ (1860) un to preefsch wiſlabakas ſemes aprakſtishanas (geografijas) no beedribas ſohliu gohda makſu Panck m. dabuja. Ari wehl zitas, jo labas ſkohlas grahmatas no beedribas lohzekeem tika iſdohtas, ka Döbnera „bihbeles ſtahſti“, Heerwagen m. „laſiſhanas grahmata“ (ſkohlas maise) — „diſhwa maise“, „Sinai un Golgata“, u. t. pr. Tē ari waram peeflaitiht tahs Neiken a grahmatas, kas daudseem palihdjeja, ar Wahz-walodu eepaſihtees. Ka teescham bagata ſehkla zaur wiſeem ſcheem rakſteem iſſehta, gan neweens newarehs leegtees, ur ja ar wiſpapreefsch paſcheem rakſtitajeem gohds un pateiziba par to nahkahs, tad to mehr ari Latweeschu draugu beedribai par gohdu, ka wiſi ſchee wihri peedereja un — pa dalu — peeder wehl pee winas uſtizigakeem lohzekeem un kohpejeem.

Lai ari pee-augufcheem zilwekeem, kas labraht laſa, laba weſeltga gara bariba taptu paſneegta, tad ari beedribai us to bij jadohma, **laſamias grahmatas, ſtahſtus** u. t. j. pr. apgahdaht, kas ne tik buhtu, ka mehds saziht, „par laika ſawekli“, bet kas ar dohtu labu mahzibu un ſkubinatu us prahtigu, gohdiq dſiħwofchanu. Berent m., kas Latweeschu tautu, winas nodabu un waijadisbas zaur zaurim paſina, tā ka winſch ari wiſlabaki winas walodu prata, — bij pats pirmais, kas jau 1827. g. iuhds, lai jel gahda par labahm laſamahm grahmatahm, un kas ari padohmu dewa preefsch Latweeschu kalenderehm „peelikumus“ rakſtih. Winſch pats ar tahdahm grahmatahm ir puhejees lihds fir-

mam wezumam. Us Schilling m. padohmu beedriba spreeda, lai arween weena dala no winas gada-grahmatahm ("Magazin") dohtu tautai derigus rakstus. Ar jauku stahstu farakstischanu un pahrtulskofchanu bes Berenta ihpažchi ir puhlejušchees Lundberg prahw. ("zeems, kur seltu taisa" 1829 un "parahdu deweju ūanahkſchana" 1840), Rählbrandt ("Oberlin" 1832), Croon ("jauna gada deena" 1832), Baumann (zitas kumedinas 1835), Ulpe ("Stahsts no ūila uhdens" un "Schweidlera Marina" 1842), Brasche ("Valeijas Jahnis" 1843), Hugenberger ("Lutera gohds", "Krusta kalejs Abdomis" un "Ruhnikis lapfu kuhms" 1854), Elwersfeld ("Nizinahts behrns" 1854; "Swehtdeenas Pehters" 1857), Schulz ("Pludu breesmas", "Kaimina nams"), Leitan ("Genowewa", "Eistakiš", "Leeldeenas ohlas", "Ibštēna behrnu mihlestiba" 2c.), Heerwagen ("Skohlmeisters un wina dehls" 2c.), Vienthal ("Biskapa žepure" 2c.), Neiken ūanā "Zeta beedri", Dauge un dauds ziti.

Jau 1822. gadā Lestenes mahz. Watson bij sahzijs isdoht „Latweeschu awises”; pehz wina aiseefchanaš 1826. g. Röhler, Pantenius, Schulz scho darbu bij usnehmuschi. No 1855. g. Latweeschu draugu beedriba gahdaja par winu isdohfchanu un cezechla no sawas pufes redakteeru (pehz Schulz m. nahwes, Bierhuff un Sakranowicz mm.). Schè nu Latweescheem allaschin bij ko lasīt; jo awises ne tik stahstijsa to, kas pehdigā laikā bij notizijs pakaule, bet dewa aridsan finas par basnizahm, skolabhm, misiones darbeem un daschadus stahstus.

Latweeschu tauta ari mihlo **dseefmas** un labraht tahdas lafa un dseed. To ne tik apleezina tas leelais tautas dseesmu pulks, bet to ar waram atsfahrst pee ta, fa ahtrumā tik dauds dseedaschanas beedribas zehlufschabs un fa ar dseedaschanu tik labi gahja us teem svechtkeem gan Dohbelē, gan Rihgā. Zik ween wareja, ta beedriba ir wairojusi to mihlestibū us dsees-mahm un ari tohs dseedaschanas preekus. Jaunas jauku mel-dinu grahmatas ihpaschi Ulmanns farakstiija un dewa ari mah-zibu par to, fa tahs jašaraksta. Bütthera tautas „dseesmu un ūngu“ krahjumu beedriba lika driekht par fawu naudu, ta fa ari drihs wehl isdohs tahdu paschu pawairotu krahjumu, ko Lugaschu mahz. Ulmanns falasijis, (kas ari tahs wišjaulkas dseefmas Wahzu walodā pahrzehlis rihmēs). — Jo teizamas art bij zitas leelakas dseefmas no Wellig, Lundberg, Groon, Watson, Hugenberger, Harder, Ulmanns, Dünsberg, kas pa dalu beedribas qada grahmatas ir driketas.

Schinis paschās gada grahmataš (Magazin) ari atrohnahs wehl daschi raksti, kas jo wehrā leekami wiseem teem, kas skaidrakas sinas kahro par Letveeschu tautas un walodas eesahkumeem, par winas wezeem eeradumeem un par wizadeem raksteem schai walodā. Schē japeemin, ko Bergmann par walodas zelschanu, ko Tirses mahzitajs Schilling par wezu mahnutījibū (1832), bet ihpaschi ko Napier skrif rakstījīs par teem daschadeem raksteem, kas Latveeschu walodā isdohti no 1586. lihds 1855. q. Lai nu ar to peeteel!

Gan taisniba, ka ihpaschi pehdigōs gadōs dauds grahamatas Latveescheem sagahdatas, kuru rakstneeleem nau nekahda dala bijusi ar Latveeschu draugu beedribu, kas nei wiras loh-zelli, nei ari no winas faut kā usfkubinati us winu darbeam. Un ari ar preeku waram fazikt, ka d a s c h a s no schahm grahamatahm ir labas un teizamas, — kā Leppewitsch k. „Padohma dewejs ec.“, Beesbardiš k. „Muhſu valoda“, — dauds ſlohas un laſſihanas grahamatas, dseefmas un stabsti, u. t. j. p. Tomehr zaur to man dohmaht beedribas gohds netohp masi-

nahts. Jo leelaki darbi, jo wairak zilwekeem japeelee k rohkas
pee darba. Un Latweefchu draugu beedribas lohzekti sawas
rohkas nau likuschi kleppi. Wehl strahda jo ustizigi un da-
schi jo leeli un gruhki darbi ari tagad wineem rohkä. Tur
ziti, — kuru starpä Bi ele n s t e i n s pats pirmais, — jau daschu
gadu ar to puhlejuschees, lai Latweefchu bihbele taptu isdohta
skaidraka walodä, — tur strahda pee tautas dseefmu faktah-
schanas un pee daschu grahamatu apgahdaschanas. Tadehks no
sirds wehlejam, lai beedriba ari us preekschu aug un set un
lai Deewa svehtiba allasch paleek us winas puhlineem, ka lai,
ka lihds schim, tik w e f e l i g u g a r a b a r i b u pafneeds, zaur
ko sirdis tohp apgaismotas, spehzinatas un ustaifitas!

Nè, fur gudras feewas!

28. Latv. avischu nummura par svehtdeenas svehti-
fchanu lafoht, man eekrita prahā fchē peemineht diweju seewu
farunasfchanu par svehtdeenas svehtfchanu, ko ne wifai sen
noklausijohs. Bija pasjhōs jaunajos Jahnōs, kur es gat ga-
neem eedams eraudfiju, ka diwi seewas fatikusfchahs apseh-
dahs un eefahza tahs luhpas kustinah. Man israhdiyahs, it
ka tur kas wehra leekams welfees vahr to wezenu lubpahm.
Jau no tahlenes nomaniju, ka it sawada gudriba winu we-
zahs galwas pildija, kura patlaban taisijahs, ka sakis no
kruhma sprukt laukā. Tadehk eekahroju dsirdeht, kas tur par
teateri isnahks. Laikam ta gudraka to ohtru jautaja: „Kas
ta tew tur mohsin tai kule?“ ohtra atbild: „Ak — te sawam
Brentscham gribu kraklus schout.“ Pirma tuhdal sahka kleegit:
„Wuj! wuj mohsin wai tu troka! schudin jaunih johni, lub-
pinu swehdihne, in ta tu kraklus schoufi! — ta lobok wareji
wosaras swahktüs wai zitā swehdihne schout na ko schudin,
wazuhs johnus tuhs wai svehteit, wai naewehtei, bet jau-
nuhs, tuhs ta wajag grunteegi svechteet, ta pi luhpakim ni-
fokha nalaime nanuhtiks! es ta winus nahsu strohdawuse, i
nastrohdoschu, i tew meilo nawehlu strohdoht, ja grib' labumu
redseht pi-luhpiniim.“ Un ohtra tublit ari-palkausfja, kuli
aissehja un nolika pee malas fazidama: „Baldis mohsin, ka
pateizi, zutod ta boutum apfastrohdawuse; ak es winus sweh-
teju, bet schudin ta nasünawu, lai jau wefleebja tew par patei-
kumu, schihtuhreis jaw mani isglahbi nu nalaimes; is prihshku
ta lobok apfalkausschu ap wazim laudim, ak tih jaunih jau
schituh swehdihnu mums nateiks.“ Pirma atkal: „Kas ta
tew tih meilo schi tohs daudsünohs wai svechtees! tih tik
daudsüna sawus pestitojus, tih tik tohdi nu laiku gola ihteiki,
bet tur neko nau, mums nawajag nikohdu, ka tik mes lubpinu
swehdihnes nuhswchtejam, in wehl zütas ko: maises dihnu,
mohrtinīs, mikilis, swahktu storpas, vihdihnies wokarus, in
kohdas wehl te gribiju teikt? — hm! — teiri mehles golā, bet
nawar ihgohdoht; ak ja! palnu dihna, in wehl jir i zütas, bet
watad es lai tew ko mosam bahrnam wūfas prihshkā skaitee-
schu, wazs zilwaks jau nau ni wihs ār peerkstu baruhjams.“
Ohtra, kas jau labu laiku us pirmas gudribu ar atmestu lubpu
bijā klausijees, eefahza atkal sawu gudribu puhest ar scheem
wahrdeem: „Ak meilo, es ar reisi stipri isapuzehju ar faimi-
nihku del schitom dihnam, dihwin tehteet! likl munam dahlām,
lai maises dihnā soudus wads — skotuhš jau i atwad surgu,
jau taifohs west, es duhmoju: mulkeeti dreischi vihmohneetu,
no tad es schohwuhs storpa, es soku: dehlin nawed! a winsch,
waj jau nu faininhka beja vihmohzeets, waj otkan par tohs
tscheteras nedetas, kur mosoks skuhlā gohja, soka: „kas tohs jir
par svehdihinem, ka nawar west!“ es soku: „Klauf' tu mani

No Maß-Meschamischas (Klein-Buschof) pag. wald-teet zaur scho schi pag. lobzelli finoms daribis, ta galwas naudus aypreskinachana par 1874/75. g. notifit, un ta tee, kam fahdaseeruna pret to paschu buhtu, famas nmeera fubdibas libds 1. Oktober f. g. fch war peenest, jo weblak netaps taks wairis peenestas. 3

Bersmischas pagasta namā, 5. September 1874.

Pag. wez.: H. Beikman.

Skrhw.: C. Rinkmann.

Sludinaschana.

Leel-Swichtes pagasta waldischana (Groß-Schwedob Gemeinde-Berwaltung) usazina zaur scho wifus fawus aypres pagasta dshwodamus lobzelli, fent un fawas familijas peederigus weblakais libds 1. Oktober f. g. deht eratishanas eckis familijas listebi fch uidoht un par fent un fawem peederigeem frustamabs kluimes peenest.

Wifas polizejas waldischana, apalch kurabm Leel-Swichtes pagasta lobzelli usturahs, teek lubgtas, scho fudinaschana sam veenahkabs finamu daribit un newenu bei peerdishanas, ta familijas listebi tizis us-nemis, nepeeturecht. 2

Greeses mahjas, 31. August 1874.

(Nr. 200.) Pag. wez.: Ch. Welland.

No Leel-Geres-Renges pagasta waldischana teek wifem aypres pagasta dshwodameem Leel-Geres-Renges pagasta lobzelli zaur scho finoms daribis, ta fohna un pagasta nodolchana fakerechana par II. pūsi 1874. un I. pūsi 1875. notifit, un ja fahd dohmatu pret scho fakerechana fahdu cemeislu zelt, sam teek libds 18. September f. g. laits dohds, fawus nmeerus tur wajadisgs peenest un lsmelteht, jo febati wairis newens netiks kluashis. 1

Leel-Gere, 28. August 1874.

(Nr. 855.) Pag. wez.: J. Spiegelberg.

Pag. skrhw.: W. Perch.

Sludinaschana.

Wez-Swirkaukas pagasta waldischana usazina zaur scho wifus fawus aypres pagasta dshwodamus lobzelli, fent un fawas familijas peederigus weblakais libds 1. Oktober f. g. deht eratishanas eckis familijas listebi uidoht un par teen peederigeem frustamabs grabmatas peenest.

Wifas polizejas waldischana, apalch kurabm Wez-Swirkaukas pagasta lobzelli, usturahs, teek lubgtas, scho fudinaschana sam veenahkabs finamu daribit un newenu bei peerdishanas, ta familijas listebi tizis us-nemis, nepeeturecht. 2

Berg-Ledins, 29. August 1874.

(Nr. 153.) (S. B.) Pag. wez.: J. Fischmeister.

No Belawas-Wassilias pagasta waldischana teek zaur scho wifis aypres scha pagasta dshwodanti, fch-sjenes pagasta lobzelli, libds wibreschta ta leeweschta, usazinatu, wisweblak libds 15. Oktober f. g. vrecks familijas rullu (faines regiseru) sagatafchanaas preefsch fowis un fawas familijas lobzelli fahdu frustamabs kluimes un vrecks tem, furi vch X. (1858) rewijsas mifschli, nahwesskunes peenest, jeb ar vasti peefstelcht. Kairs, sam peenahkabs, loi scha augfchey fudinaschana wehra leek un libds nofazitam terminam fawu veenahkumis spida, jo zitadi latram ta fahde, kas vch wina jeb wina usmelchanas hzelsers, neween vafcham buhs jazeesch, bet att wifa ta strabbe Janeft, labdu par scho likumi nofala. 1

Belawas-Wassilias pagasta waldischana (Bidsomes gubernia, Gulbenes draude). 20. August 1874.

(Nr. 438.) Pag. wez.: Jakob Beyerla.

Skrhw.: J. Leepa.

Jelgavas pagasta teesa usazina wifus tohs, kam vee taks manibas ta bet meesgeem mantinekeem nomirecha Grendschu Kurpnekk mahju fainneka, Jana Steinberk, fahdu manofchanaas rekte buhtu, fahdak tahdus, fureem nomirejam to varahda nahw un beidzobt tohs, kas nomirejam to varahda buhtu — schahdas, ta arldan varahda prafchanaas un varahdu mafchanaas, libds 30. Oktober f. g. fchsch var to weenigo isslebgschanaas terminu noslits, vee schihs teesa pedoht un, tur wajadisgs buhtu, peerdibit, ar to vee-draufschana, ta tai terminu vch ee, kas nebuhs fawas manofchanaas restes un varahdu prafchanaas veenafschli, us mifschli ar fahdu isslebgi un ee varahdesi turpreit, ar duhulni mafku ta varahda fahdu strabpeti. To lai leek wehra! (Nr. 740.) (S. B.) 1

Grendschu teef, namā, 28. August 1874.

Bukafchhu pagasta waldischana (Fodenhofer Gemeinde-Berwaltung). Dobbes aprinki, usazina zaur scho wifus fawus aypres pagasta usturedamobs pagasta lobzelli, libds wibreschku fahneischi, deht eratishanas eckis familijas listebi wisweblak libds 1.

1. November f. g. fchelt uidoht:

- 1) fahdi familijas lobzelli, wibreschhu un feeweschhu fabrias, zaur mifschana un lauliba is familijas no X. dshwodam obrechta libds schim fchibrusches;
 - 2) zil un fahdi familijas lobzelli, wibreschhu un feeweschhu fabrias, zaur lauliba un dshwodam obrechta libds schim familija fahntahfchli, un
 - 3) zil latris no dshwodam obrechta libzelleem weg.
- Reveemeldejusches kritis zetaala lituma strahē. Arldon teek finansis daribis, ta galwašnandas reparateerechana par 1874/75. g. lai 4. September f. g. notis, un iadeht, furi dohmatu, ta wineem nospreesta galwašnanda buhtu par leelu, lai 13. September f. g. fawus eemelus zet vreckska un 14. denas libz tam vee usraugu teefas fuhdibu wed, ar to vee-fuhdinaschana, ta vch schi termina neweens wairis netiks kluashis, bet vee mafschanaas veepeests.

Polizejas un waldischanaas teek lubgtas, newenu fch pagasta lobzelli bei peerdishanas, ta vch schi fchelt meldejees un wifis wajadisgu tsildisjus, nepeeturecht.

Bukafchhu pagasta namā, 31. August 1874. 2

(Nr. 252.) Pag. wez.: J. Freudenfeld.

Pebz tam, kad tas Grendschu Wez-Kalnamuschku mahju fainneks, Mikkel Mikkelohns, us konkursi parahdu deht fent vadervees un zaur fcreendum no 21. August f. g. Jelgavas pagasta teesa par wina manibru konkursi nofrefeu. usazina wina wifus tohs, tam vee ta Mikkelohna fahdu parahdu prafchana buhtu, tohs libds 16. Oktober f. g. vee schihs teefas ka peeflabjabs veevohit un tur wajadisgs peerdibit, jo vch schi weeniga isslebgschanaas termina notezerchanaas wifas vch veeveldetas prafchanaas vee konkursis dalsbas wairis netiks kluashis, bet ta likumi to pavehi, isslebgtas. (Nr. 721.) (S. B.) 1

Grendschu teefas namā, 21. August 1874.

Uf

Keisarissas Majestetes

wifas Kreewu valsts patvaldneesa 2c. 2c. 2c. pavebli

teek no Behfumischas pagasta teefas (Bauskas aprinki) wifis nessinami mantingi ta fch mifschli, vee Gravendahles peederiga faleja. Jekoba Petersohna, fahneischi, usazinatu, 4. November f. g. vchsch, jeb ja wajadisgs ar formunteem un assienteem, fchelt anahst, fawas manofchanaas teefas un varahdu prafchanaas veemeldeht un ifrahdbit un fawus varahdu nomafschli, ar to vee-draufschana, ta vch schi termina tee neveemeldejusches ar fawahm teefbahm, prafchanaas un ifrahdbit veevohit fahdu fahnumis ar dauds bagateem augleem!

Behfumischas vag. teesa, 9. August 1874.

(Nr. 30.) Preckschfeld.: Leepa ++

(S. B.) Skrhw. val.: Grabe.

No Skursteamischas pagasta waldischanaas (Schorsdai Gemeindeverwaltung). Dobbes aprinki, teek finams daribis, ta tahe vch augfaham pavehlebm sagatafchanaas familijas listes tiks 1., 2., 3., 4. un 5. Oktober f. g. farakshitas un debt tam teek wifis aypres pagasta dshwodanti, schi pagasta lobzelli usazinatu, fawas familijas un wina wezunius zaur frustamabs fahmehm un to no 1858. g. libds schim nosmifschli familijas lobzelli zaur mifschanaas fahmehm, augfaham minetis deenais vee schihs pagasta waldischanaas peenest, jo zitadi ar 3 rubli fudr. tiks strabpeti. Wifas vilfebtu un pagaku polizejas lobzelli lubgtas, tegm tuk dshwodameem, schi pagasta lobzelli fahneischi to finamu daribit, un newenu no wineem bes ayleginaschanaas, ta familijas libds us-nemis, nepeeturecht.

Skursteamischas, 24. August.

(Nr. 106.) Pag. wez.: J. Treumann.

(S. B.) Pag. skrhw.: J. Treumann.

Udzes pagasta waldischana, (Dobbes aprinki), dara fch pagasta lobzelli finamu, ta tee, furi fawas nosdohschanaas libds 1. November f. g. nebuhs aymalafschli, par latru wehlu mifschli ar 25 top. fudr. tiks strabpeti. 3

Pag. wez.: J. Stoket.

Skrhw. plg.: Stegmund.

Avalschā minetas, Tukuma wirspilsteefas datā, vee Ribgas juhmalas buhdamas Apfch-muischias juhmalceku mahjas jeb gruntsogabali, ta:

- 1) Krapneku mahjas;
- 2) Schubu mahjas;
- 3) Kaln-Balku mahjas;
- 4) Lahtschu frohgas, un
- 5) Apfch-muischias juhmalas walneekas dshwofolis, teek zaur scho vrecks vreckschanaas pedahvat. Bahrdobschana, ta ari vreckschanaas nolikumi ir latra latka Zevrstenes muischā vee apalchā parakstijuscha dabunami finabt. 3

Jelgava, 11. September 1874.

Eriß baron Kleist,

Zehrstenes dshmtmajestetskungs.

No Jelgawas wirspilsteekas teek zaur scho finams daribis, ta Bez-Saints Memuchku-Tabaziau mahjas no schihs teefas vuses apalch untrupes ir nolikas un tiks 18. Oktober f. g. vultken 12. pnsdeenā veebz teeni fchelt esklatameem fohlischanaas nolikumee mairakfobischanā vahrohtas.

Jelgawas pilis, 6. September 1874.

(Nr. 207.) Arefteris: Bietinghoff.

(S. B.) Instanzfrefteris: C. Melville.

Ribgas aprinka mahzitaji nu jan fahduz gadus awises ir eeltihsli, ko vnu draudes gada latka bij sametushas preefsch misiones un furl-mehmo fshoblas. Ir ziti Bidsomes mahzitaji to atraduschi, ta tabdo finaschana esoh laba, un us vrecksu to vafdu ari daribis vrecks zitam Bidsomes teefahm. No Ribgas aprinka schogoh fchli sua nahs wehla fahneischi, ta weeniga mahzitajs bij aysrefojis us Wabzems un newareja dabut finah, zil wina draudse vee devu. Bet schogad pavafam tifa somests

vog. mil. Juhd. mis. furl-mehm, fl.	
no Nobpaschein 15 r. — f. 12 r. 8 r. — f.	
no Suntaschein 10 " — " 5 " 5 " — "	
no Mahpiles 15 " — " 7 " 7 " — "	
no Abtaures 4 " 60 " — " 3 " 3 " — "	
no Jaunpiles 39 " — " 20 " 5 " — "	
no Madaleenes 8 " — " 2 " — " 75 "	
no Koknese 7 " 90 " 3 " 10 " — "	
no Alstraffles 10 " — " 7 " 7 " — "	
no Leelwardes 10 " — " 2 " 3 " — "	
no Uckhilles 30 " — " 10 " 13 " — "	
no Dohles 10 " — " 10 " 12 " — "	
no Slokas 20 " — " — " 53 "	
no Dinamindes 19 " — " 10 " 7 " — "	
no Krimuldes 10 " — " 10 " 17 " — "	
no Siguldes 15 " — " 15 " 20 " — "	
no Lehdurgas 20 " 50 " 10 " 28 " — "	
no Pehterupes 37 " — " 8 " 7 " — "	
no Auda Scheem 40 " — " 6 " 14 " 50 "	

Lai Deivis svebli fawus fahnumis ar dauds bagateem augleem!

J. Schilling,

Nibgas aprinka vahrohtas.

Uhtrupe

bahdesweetā Baldohnē.

14. Oktober un vchz tam nahkamās deenās tiks apalchā minetas leetas preet tublit aymalshu wairakfobischanā vahrohtas, ta: rati, kamanas, istableetas, quldrahnas, fajangfa- un lapatrauki, daschadas amaleetas vrecksch dischlereem, pumpju-taisita-jeem un kaleejem; tāpat ari daschadas dslsleetas un tā jo pr. 3

Baron Norffs.

Precksch pagana misiones tika emalfatt: no Bahrbes latv. dr. 5 rub. 16 top. libds ar zitam dabwanahm schogad emalfatt pavafam lobpā 27 rub. 88½ top. Jelgava, 11. September 1874.

G. Seesemann, Jelg. wahz. mabz.

Mif. dahu. sarehmejs.

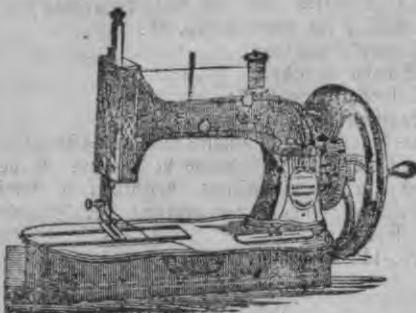
Precksch Juhdu misiones tika emalfatt:

No Rubenes draudes 17 rub.

Jelgava, 9. September 1874.

v. Samson.

Juhdu misiones kafiers.

Leesakais krahjums fchujamo maschinu

preeskā strohderem u. t. pr., no 47—100 rubl. f., un mafkas ar roku gresschamas par 35 rubl. fā ari preeskā falmeezehm no 15 rbl. f. sahkoht. Par wifahm maschinahm mehs **wairak gadus pilnigi galwojam** un pefuhktam bei mafkas u. pagehreschanu zena-rahditajus ar bildehm un dohdam lihds latram pirzejam pamazhischau wina walodā drukatu.

Grover & Baker, Imperial, Singer,

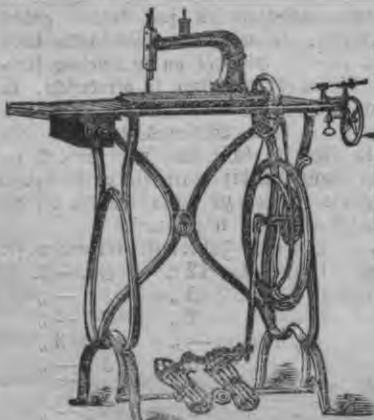
ir lohti skaitas strohderu-maschines. Mehs nemam tahdas jau kahdus 7 gadus tikai is teem labakeem fabrikeem un tadehk ari dabujahm Wihnes istahdē pieno medali.

Lühr un Zimmerthal, Rihgā, leelajā smilfchū-eelā № 7.

Backarda superfoffats,

scheit us semehm jau vahri par desmits gadeem pafihstams un par labu israhdijs, dabunams pee

P. van Dyl, Rihgā,
leelajā smilfchū eelā Nr. 1, pretim brieshu tubrim.

Daram jaur scho zeenigu publiku usmanigu, ka mehs to Dohbeles istahdi ar fawahm fchujamahm maschinehm, no wišwifadahm sorteihm, apmelestim un warehs virfchanaasmihlotaji titlab rohkas- un familijas fchujamahs maschines fā ari kurvneeku un strohderu fchujamahs maschines redseht, fā ar tahm strahda, nn turpat istahdē tuhlit mahzibū dabuht; tapat ari warehs ismekletees, kahdu maschini wehlahs un to tuhlit lihdsnemt. 2

Ar augstu zeenifchanu

Lühr un Zimmerthal,

Rihgā, leelajā smilfchū eelā № 7.

Labibas andelesweeta

vee
Liccop & Co. Jelgawa,

leelajā eelā, pretim Latweeschu basnizai, Günthera f. namā. 2

Jaur scho semkohpejeem finamu daram, ka mums no teem Rihgas kantoristu ff. Thomas Nenn & Co. ir ta pilnware (fölmachte) dohta, preeskā wineem wišadu labibu, fehlas u. t. j. pr. uspirkt, tadehk mums buhs eespehjams tohs augstakohs zenus mafsaht.

Liccop & Co. Jelgawa. 2

40 rubl. fudr. pateizibas mafsa

fā veenee skaidras veerabidchanas par to Lemseres Braiske falmeezam (Kuldigas avriks), nakti no 29. us 30. August f. g. no staka issagru tumfchi dselten-raitbu ehrieli, 150 rubl. wehru, 4—5 gadus wežs, ar balteem fareem us kreiso puši un baltu ūbni fā 6 veere, — pee Braiske falmeeza jeb Saldus pagasta teefas. Saldu, 12. September 1874. 3
(S. B.) Peefehdetajs: M. Poble.
Teefas fkrhw.: Külpe.

Sludinashana.

Krobaa Witzawas pagasta valdīshana atslatda-
mees us zeen. Dohbeles vilsteefas pahelis no 14. Au-
gust f. g. Nr. 7528, jaur scho finamu dara, fa 30. Septembris f. g. pulsten 12. pusdeena vee schejeenes pagasta nama, senturam Janim Selim veederiga manta, fā: 1 falti rati, 1 faltas ragus, 1 bruhns ūrags un weenis preedes ūluzis, wairakfobilitajem pret tublin skaidru mafku uhtrupē tils pahrdohhi. 2

Krobaa Witzawa, 7. September 1874.
(Nr. 878.) Pag. preeskā: J. Gintar.
Rakstu wedejs: Fried. Waldowski.

Leepaja B. Niemana grahmatu- un atmin-
druktawā nupat tila gatava:

Leepajas latw. kalendere
preeskā 1875. gada.

Kalenderē atrohdahs lohti eewebrojamas mahzibas un us pismo lāpu originalbilde: „Leepajas triadi-
basbasniza”. — Mafka 10 kap. fudr. 2

Tauni laudis,

fā skins gadā par skobleneem Irławas pagasta-
fobla grīb cestāt, lai pēmedahs ar krusiamo un
usmeschanahs atestati 23. Oktobet pulsten 8. no
rihtā, dehk usmeschanas eksames, vee inspatoria Sa-
dovskā funga. Stohlas preeskāneiba. 3

Wifas sortes Rihgas planku, dehnu un
laktu pahrdohd par lehtafeem tirgeem 5

E. J. Jakobsohn,
Jelgawa, katolu eelā, salajā bohde Nr. 16, jeb
drīfnais malā, aiss Hermutha bruhsha.

F. V. Beckera

kantoris Rihgā,
masajā fchnitru- un leelajā ūrgu-celu tubri. Nr. 14,
weenu trepi us augščn.

pahedohd par lehtako zenu wifas sortes

fchaujama pulwera,

fā ari
besgeeschtu wahgti smehri.

Mahzefli

ar labam skolasmahzibahm melle preeskā ūras
andelesweetas Rahlis Seidel, 1
Jelgawa, apakš kolonadeem, Nr. 106.

Iismanigs un mundris

mahzeflis

ar labam skolasshmebm. 14—15 gadus wežs,
war tuhlit weetu dabuht vee kaufmāna ff.
Dreschera Jelgawas Aby-Rihgā, Nr. 4. 2

Daftaris Porten is Rihgas

fanem fakla- un aufsch-nlimus
ohtrdeenās no pulst. 11½ līhds 3½, un
veckideenās " " 3 " 7 pehz puds.

Jelgawa, Katibnes eelā Nr. 3. 2

Kahposti

ar wišleetačahm galvahm tohp no Zoyffel funga
fabrika grunts, vee Jelgawas, pahrdobbi. 6

Uz acenti ir tsodhdama

Aupfermuischina,

eeblakus Melju muischi. Klāhtakas finas turpat ir
dabujamas. 4—3

Diwi sehti, 13—14. gadus weži, war darbu dabuht,
J. F. Steffenhagen un debla grahmatu drukatawā.

Nupat tila gatava un wifas grahmatu bohdēs da-
bujama:

Kursemes

wega un jauna

Laika-grahmata

us to gadu

1875,

ar muhsu Keisara un Keisarenes bil-
dehm.

Mafka eefeta 10 kap.

Schi laika grahmatu ir ar fchihm bldēm pufchola:
Muhsu augsts Keisars Aleksanders II. un wina augsta
laulata draudene; Leelstrēne Maria Aleksandrovna
un winas augsts laulās draugs; prinčs Alfreds
Edinburgas herzogs. Wihnes pafaules istahdes chlo-
No stahistem starp ziteem: Suplikis, jeb lubghschana
raksts un tas johsu stahsts Kurkutneeli.